

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

ДЗК

Випуск 6/3

2016 р.

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у травні 2016 року

(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)

В Україні

Регулярні зустрічі керівництва галузі з представниками зарубіжних країн значною мірою сприяють поглибленню євроінтеграційних процесів, активізації співробітництва в царині культури. Так, 12 травня Міністр культури України Є. Нищук провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Німеччина в Україні Крістофом Вайлем. Обговорювалися питання підготовки та проведення першого засідання Міжурядової українсько-німецької комісії із співробітництва у справах осіб німецького походження, які проживають в Україні, та чергового засідання Змішаної українсько-німецької комісії з питань повернення та реституції втрачених та незаконно переміщених під час та внаслідок Другої світової війни культурних цінностей.

Питання налагодження ефективної співпраці між Британською Радою та Міністерством культури України, а також співпраці у напрямку реалізації Програми «Культура і креативність» було обговорено під час зустрічі Міністра культури України Є. Нищука з директором Британської Ради в Україні Саймоном Вільямсом, регіональним директором Британської Ради (напрямок «Велика Європа») Енді Вільямсом, директором мистецьких програм Британської Ради Пабло Росселло, керівником команди Програми ЄС – Східного партнерства «Культура і креативність» Тімом Вільямсом та національним координатором в Україні Програми ЄС – Східного партнерства «Культура і креативність» Наталею Шостак.

Про активізацію двостороннього співробітництва йшлося на зустрічах Є. Нищука з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Польща в Україні Генріхом Літвіном та з делегацією американської правозахисної організації «Об'єднання комітетів на захист євреїв колишнього Радянського Союзу», а також на зустрічах Першого заступника Міністра культури України С. Фоменко з Верховним комісаром ОБСЄ у справах національних меншин Генріком Вілладсеном та з Надзвичайним і Повноважним Послом Чеської Республіки в Україні Павлом Бучеком.

Перший заступник Міністра культури України С. Фоменко взяла участь у презентаційному семінарі «Система індикаторів ЮНЕСКО впливу культури на розвиток», присвяченому старту в Україні проекту з адаптації, дослідження та запровадження системи індикаторів ЮНЕСКО (Індикаторів впливу культури на соціально-економічний розвиток – CDIS). Партнерами ЮНЕСКО у впровадженні зазначеного проекту в Україні є Програма ЄС – Східного партнерства «Культура і креативність» та Український центр культурних досліджень. До участі в семінарі долучилися представники міністерств закордонних справ та фінансів України, Державної служби статистики України, Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності, фахова спільнота.

Узагальнення доробку української реставраційної школи та міжнародного досвіду щодо традиційних та інноваційних підходів до професіоналізації реставрації як ремісничої майстерності й наукової дисципліни, що уособлює різноманітність базової інформації і непорушність наукових принципів, – такою була мета X Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження, консервація, реставрація: традиції та інновації», що 24–27 травня провів Національний науково-дослідний реставраційний центр України за підтримки Міністерства культури України. У роботі конференції взяли участь понад 350 провідних фахівців музейної та реставраційної галузі України та зарубіжних країн.

26–27 травня в Державному природничому музеї НАН України у Львові в рамках музейної освітньої програми до Днів Америки у Львові за підтримки Посольства США в Україні та програми СНОІСЕ відбулися два навчальні семінари – «Актуальна цифрова культурна спадщина» та «Безпечний музей: управління ризиками і можливостями». Під час першого семінару розглянуто питання законодавчого підґрунтя електронного обліку музейних колекцій і їх практичне застосування, а на другому – приклади музеїв, які опинилися в епіцентрі збройних конфліктів і терактів, види небезпек і загроз, аналіз контексту, принципи швидкого реагування і стабілізації ситуації, надано

рекомендації з безпеки музейних збірок від ІККРОМ та інші роздаткові практичні матеріали.

Гості з Чехії, Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, США, Іраку, Італії, Швейцарії взяли участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Ерделівські читання», присвяченій 125-й річниці від дня народження А. Ерделі та 70-річчю заснування першого офіційного мистецького навчального закладу на Закарпатті, що проходила 17–19 травня в Закарпатському художньому інституті.

18 травня до Черкас завітала делегація міста-побратима Ваньчжоу з Китайської Народної Республіки. У межах зустрічі міський голова Черкас А. Бондаренко та представник китайської делегації підписали угоду про економічну та культурно-освітню співпрацю на 2016–2020 роки. Крім того, члени делегації передали черкашанам фільм про героя Китаю, радянського льотчика Г. Кулішенка, який родом з Корсунщини.

У рамках святкування Дня міста в Івано-Франківську пройшло урочисте підписання угод про співпрацю між Івано-Франківськом і містами Зельною Гурою (Польща), Руставі (Грузія) та Стрешенським районом (Молдова). Підписання угод про партнерство передбачає налагодження та розвиток ефективної співпраці між громадами та владою міст та регіонів, а також пошук нових шляхів використання потенціалу для розвитку міжнародного співробітництва в галузях економіки, освіти, науки, культури й туризму на місцевому рівні.

За кордоном

14–16 травня Міністр культури України Є. Нищук був присутній на фіналі пісенного конкурсу «Євробачення» в Стокгольмі (Королівство Швеція). У рамках цієї поїздки він зустрівся зі шведською колегою – Міністром культури і демократії Аліс Ба Кунке. Було обговорено ряд актуальних питань: реформування Міністерства; функціонування, розвитку та підтримки в Україні креативних індустрій; захисту пам'яток ЮНЕСКО; напрямів копродукції та підтримки на державному рівні діяльності Українського інституту у Швеції. Крім того, Міністр мав зустрічі з представниками музейного середовища Швеції задля глибшого вивчення досвіду цієї країни та пошуку варіантів його впровадження в Україні; з керівниками громадських об'єднань української діаспори у Швеції, музикантом, засновницею і директором Українського інституту у Швеції Н. Пасічник.

Заходи на відзначення Дня Європи в Україні.

За участі керівництва держави та Києва, Голови Представництва ЄС в Україні Яна Томбінські, представників посольств країн-членів ЄС, акредитованих в Україні, у столиці відзначили День Європи. На Михайлівській площі розташувалися індивідуальні зони посольств, де розмістили стенди з цікавою актуальною інформацією про досягнення та успіхи, якими пишається кожна з країн. Так, Чехія основні акценти присвятила темі освіти, представники Польського інституту в Києві виставили на експонування фотовиставку з прикладами сучасної польської архітектури, Франція продемонструвала кінофільми про принади своєї країни та провела змагання зі знання французьких слів, Нідерланди – побудували маленьке містечко, Велика Британія частувала традиційним чаєм, а Німеччина підготувала розважальну та пізнавальну програму. День Європи в Україні символізує єднання, спільність цінностей та історії всіх націй, що живуть на континенті.

Національний культурно-мистецький та музейний комплекс «Мистецький Арсенал», Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара» до Дня Європи в Україні презентували 19–22 травня Міжнародний фестиваль традиційних культур «ЕтноСвіт». Більше 250 учасників з України та світу представили на фестивалі традиції, ремесла, народні технології, відкрили таємниці створення рукотворних шедеврів. Серед учасників – ансамбль «Шавлего» (Грузія), «Фольклорна школа Кіхну» (Естонія), Грецьке товариство «Енотіта» (Україна – Греція), «Сета» (Білорусь). Мета фестивалю – створити платформу для культурного обміну та інтеграції українців у світовий простір.

У Києві з нагоди 70-річчя створення Італійської Республіки та Дня Європи в Україні під патронатом Посольства Італії в Україні, Італійського інституту культури та дирекції Національної опери України реалізовано спільний мистецький проект «Гала-Європа». У концерті, що відбувся в Національній опері України, виступив міжнародний склад виконавців: італійці Лучано Ганчі (тенор), Гаetano Ді Бакко (саксофон), Даніель Пальміціо (альт), та українці С. Магера (бас), А. Швачка (меццо-сопрано), Л. Гревцова (сопрано), В. Дитюк (тенор) у супроводі Симфонічного оркестру та Хору Національної опери України під орудою М. Дядюри. Прозвучали твори Л. Бетховена, Дж. Россіні, Г. Берліоза, Дж. Верді, Дж. Пуччіні, а також прем'єрне виконання творів Ф. Вагнера, П. Ітурральде, Р. Молінеллі. У фіналі концерту за вагомий особистий внесок у популяризацію італійської культури та особливі заслуги в розвитку дружніх відносин і співробітництва між Італією і Україною солісти Національної опери України А. Швачка та С. Магера були нагороджені

орденами «Зірка Італії». За дорученням Президента Італії, ордени співакам вручив Надзвичайний і Повноважний Посол Італії в Україні Фабріціо Романо.

В рамках святкування Дня Європи в Україні, Днів міста-побратима Меммінгена у Чернігові та 25-річчя відносин Чернігова та Меммінгена 21–23 травня в Чернігові перебувала німецька делегація на чолі з обер-бургмістром Іво Хольцингером. Під час офіційної зустрічі Іво Хольцингера та Чернігівського міського голови В. Атрошенка було підписано нову угоду про партнерство між Меммінгеном та Черніговом. На завершення офіційної частини відбувся урочистий концерт, у якому взяли участь: вокальний ансамбль «Sonnenstrahl» Чернігівського німецького культурного центру «Wechselwirkung» під керівництвом з.п.к. України С. Пилипенка; військовий оркестр резервістів 34-ї дивізії «Альгой» під керівництвом полковника Хайнріха Шнайдера, Селянський хор з Меммінгена та ін.

Мистецькі заходи

В Україні

Китайська академія живопису та каліграфії спільно з Національним музеєм Тараса Шевченка за сприяння Посольства України в КНР, Посольства КНР в Україні, Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури організували міжнародну виставку «Нев'януца слава. Шана Тарасові Шевченку» за участі відомих українських і китайських художників. Відкриття виставки відбулося 11 травня в Національному музеї Тараса Шевченка в Києві. На ній було представлено близько 60 робіт, присвячених життю і творчості Т. Шевченка, частина з яких – зразки традиційної китайської каліграфії, високохудожніми засобами якої відображено тексти віршів з «Кобзаря» китайською мовою. Також організатори проекту представили ілюстрації до «Кобзаря» Т. Шевченка з колекції Національного музею Тараса Шевченка та Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, що належать пензлю визначних українських митців О. Сластіона, І. Їжакевича, В. Седяра, І. Касіяна, М. Дерегуса, С. Чебикіна, С. Караффи-Корбут, В. Лопати, І. Марчука, В. Гарбуза. Також у форматі виставки 23 травня відбулася презентація нової збірки поезії Тараса Шевченка китайською мовою у перекладі відомого літературознавця Ге Баоцюаня, до якої увійшло 139 поетичних текстів Кобзаря. Книгу «Нев'януца слава. Шана Тарасові Шевченку» було видано в Пекіні у 2016 році Китайською академією каліграфії і живопису накладом в одну тисячу примірників. До оформлення книги долучилися навіть військовослужбовці Китаю. Наприклад, деякі каліграфічні роботи написані генералом армії КНР, який є одночасно головою китайської асоціації художників. У презентації книги взяв участь віце-президент Китайської академії каліграфії і живопису

Алан Юй. Делегація провідних художників і каліграфів Китайської академії живопису та каліграфії, після участі у київських акціях, 14 травня відвідала Чернігів, де пройшов ряд зустрічей з працівниками Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній».

20 травня у Києві відбувся VII Фестиваль грузинської культури, приурочений до Дня незалежності Грузії та 20-ї річниці створення першої грузинської громадської організації в Україні. У програмі – святковий концерт, в якому взяли участь: Народний ансамбль грузинських народних танців «Іберієлі», Фольклорний ансамбль грузинського культурно-освітнього центру, солісти Татія Кобаладзе та Андреа Гвелесіані, гурт «Мухамбазі».

У рамках проекту сучасного мистецтва Північно-Балтійських країн та України «Ідентичність. За завісою неозначеності» у столичному Національному художньому музеї України відбулися заходи під назвою «Зустріч з Країною». Так, 6 травня присутні мали нагоду поговорити про Норвегію з першим секретарем Посольства Норвегії Сігбйорна Літланда, засновницею і художнім керівником театральної компанії Korparleden Teaterlag Хільде Древшьйомуен, дуєтом молодих скрипальок Vilje, а також оглянути виставку художників з Норвегії Ане Йурт Гютту та Йуара Нанго. А 13 травня розмова йшла про сучасну Естонію з Надзвичайним та Повноважним Послом Естонської Республіки в Україні Сулевою Канніке та Першим секретарем з економічних відносин Романом Винарчуком. Експонувалася виставка творів естонських художників: Танела Рандера, Крістіни Норман та Фло Касеару. Крім того, у рамках проекту «Ідентичність. За завісою неозначеності» 18 травня в центрі Києва, на живописному маршруті від Національного художнього музею України до Маріїнського парку проходив перформанс «Хореографія для чоловіка, який біжить» литовської художниці Егле Будвітіте. Організатори – Латвійський центр сучасного мистецтва і Національний художній музей України.

Літературно-мистецька акція «Згадуючи Шолом-Алейхема» до 100-річчя з дня смерті класика єврейської літератури відбулась 13 травня у Києві в Національному музеї літератури України. У відкритті пам'ятних заходів взяли участь Міністр культури України Є. Нищук і Надзвичайний та Повноважний посол Держави Ізраїль в Україні Еліав Белоцерковські. У програмі: книжкова виставка, присвячена творчості письменника; науково-літературна конференція «Шолом-Алейхем–великий майстер єврейського слова»; вистава Київського театру «Studio Ш-А» під назвою «Шолом-Алейхем, Києве!». Захід проводився музеєм спільно з Єврейським фондом в Україні, Центром ідиш Всесвітнього єврейського конгресу (Литва), Київським єврейським культурно-

просвітницьким товариством ім. Шолом-Алейхема за підтримки Міністерства культури України.

6–8 травня в Івано-Франківську відбувся Міжнародний мистецький фестиваль країн Карпатського регіону «Карпатський простір» за участі мистецьких колективів з Польщі, Угорщини, Словаччини, Чехії, Австрії, Румунії, Молдови, Азербайджану, Грузії та Естонії. Мета проекту – об'єднання країн Карпатського регіону не лише за територіальною ознакою, а й через мистецтво. У програмі заходу: фотовиставки – «Польща. Архітектура» (Польща), «Від театрів до Дунаю» (Словаччина), «Віденський модерн «Порушена тиша перед бурею» (Австрія), «Вітаємо, Грузія» (Грузія); художня виставка «Угорщина очима українських художників» (Угорщина); концерти – камерного оркестру «Франческа» (Угорщина), колективу «Ібекрієлі» (Грузія), гуртів «Волоші» (Польща) та «Duo malva & Kirsiru» (Естонія), міжнародний гала-концерт учасників фестивалю; театральна вистава Польського народного театру «5 через 10»; майстер-класи майстрів народних промислів та шеф-кухарів; показ біографічного фільму А. Вайди «Валенса. Людина з надії» (Польща) тощо. Крім того в рамках фестивалю пройшов круглий стіл «Європа Карпат. Український аспект» за участі Міністра культури України Є. Нищука, надзвичайних і повноважних послів в Україні Ерно Кешкєня (Угорщина), Руслана Болбочана (Молдова), Міхеїля Уклеби (Грузія), Генерального консула Словацької Республіки Янки Бур'янової, Другого секретаря Посольства Румунії в Україні Іона Навала.

У Києві в Ісламському культурному центрі відбувся другий «East Fest» – фестиваль східної культури. Представники різних народів з Афганістану, Пакистану, Узбекистану, Камеруну та інших країн демонстрували власні традиції і народну кухню. Мета заходу – ознайомити українців з культурою та традиціями ісламу.

Ковалі Кер Акер (Палестина), Хууб Сенсен (Нідерланди) та інші взяли участь у XIV Міжнародному фестивалі «Свято ковалів», що проходив 6–8 травня в Івано-Франківську. У програмі фестивалю – майстер-класи провідних фахівців ковальської справи, ярмарок кованих речей, конференція, виставка «Орнаментальне ковальство – 2016» тощо.

21 травня, у міжнародному пункті пропуску «Ужгород-Вишне Немецьке» на словацькому кордоні відбувся День добросусідства України та Словаччини. Під час відкриття свята голова Закарпатської обласної державної адміністрації Г. Москаль вручив колишньому президенту Словацької Республіки Рудольфу Шустеру паспорт на вертоліт Мі-8ПС-9, який буде передано в Музей авіації міста Кошице. У заходах також взяли участь Надзвичайний та Повноважний Посол України в Словацькій Республіці Олег Гаваші, керівники Пряшівського

та Кошицького самоврядних країв, Генеральний консул Словацької Республіки в Ужгороді Янка Бур'янова тощо. Офіційна частина завершилася підписанням угод та виступами музичних колективів.

За кордоном

25 травня у Венеції фонд «Ізоляція» відкрив свій проект «Архітектура України (АУ) – за лінією фронту». Подія відбувалася за підтримки Міністерства закордонних справ України у рамках *Biennale Architettura 2016* – XV Венеційської бієнале з архітектури. Виставка складалася з інфографіки, інтерв'ю, фільмів і друкованих матеріалів, покликаних ознайомити глядачів з різноманіттям, історією та культурою Донбаського регіону України.

19 травня з нагоди святкування Дня вишиванки традиційну українську сорочку одягли у 50 країнах світу – у Грузії, Чехії, Німеччині, США, Канаді, Литві, Латвії, Польщі, Казахстані, РФ, Румунії, Словаччині, Фінляндії, Норвегії тощо. У Франції відбулося дефіле у вишиванках біля Ейфелевої вежі. А в Афінах (Греція) було розгорнуто виставку українських вишиванок і майстер-клас «Рукотвори» від народної майстрині, члена Національної спілки художників України Д. Стасюк. У заході взяли участь представники української громади Греції, грецьких культурологічних, підприємницьких і громадських кіл та дипломати. Під час заходу Посол України в Грецькій Республіці В. Шкуров вручив народному майстру Д. Стасюк Подяку Посольства за особистий вагомий внесок у справу популяризації українських культурних традицій та народного мистецтва за кордоном.

Під почесним патронатом Міністерства культури та національної спадщини Польщі і Міністерства культури України 14–23 травня у Познані (Польща) відбувся IX фестиваль культури «Українська весна». У програмі: прем'єра п'єси сучасного українського драматурга О. Вітра під назвою «Лабіринт»; дискусії – «Гідність після революції. Україна два роки після Майдану» за участі поета, публіциста і перекладача А. Бондаря, «Przemiesz(cz)anie» – художника В. Шупляка, письменника і журналіста Б. Логвиненка та режисера О. Михайлюк; показ фільмів «Кримські стежки» (реж. Вінсент Мун), «Брати: остання сповідь» (реж. В. Трофименко), «Одинадцятий» (1928, реж. Д. Вертов); презентація діяльності Державного наукового центру захисту культурної спадщини від техногенних катастроф та виставки «Прекрасний Чорнобиль». Фестивальні концерти відбувалися в Познані, Лешно та в Тшебоші, за участі піаністки Н. Пасічник та солістки О. Пасічник. А в Червонаку неподалік Познані відбувся традиційний Український ярмарок, під час якого також відбувалися концерти, майстер-класи та покази козацьких видів бойового мистецтва.

Театр

В Україні

Вистави «Ах ці миші» театру «То і оwo» (Польща) і «Біля фонтану» театру «Аникшчяйскисвет» (Литва) було представлено у програмі XI Міжнародного фестивалю особливих театрів «Шлях» у Львові. Мета заходу – інтеграція людей з особливими потребами в суспільство через розвиток їхніх творчих здібностей та залучення до культурного життя суспільства.

Театри з Грузії, Португалії, Австрії, Угорщини, Румунії, Литви взяли участь у XVIII Міжнародному театральному фестивалі «Мельпомена Таврії», що проходив з 20 по 28 травня в Херсоні. У номінації «сценографія» перемогла Алла Федоришина, у номінації «чоловіча роль» – Косаж Мігай, у номінації «чоловіча роль другого плану» Віктор Івашкович, а у номінації «жіноча роль» – Сільвія Патакі, вистава «Івонна, принцеса Бургундії» В. Гомбровича, The theater Danube Bend Theatre Vác (Угорщина); у номінації «пластичне рішення» перемогу виборів Автанділ Варсимашвілі, у номінації «чоловіча роль другого плану» – Аполон Кублашвілі, а у номінації «музичне рішення» – Заза Коринтелі, вистава «Холстомір. Історія коня» за повістю Л. Толстого, Державний академічний російський драматичний театр ім. О. С. Гриб'єдова (Грузія).

Могильовський обласний театр драми і комедії ім. В. І. Дуніна-Марцинкевича (Білорусь) з виставою «Чия дитина в саквояжі?» за п'єсою О. Уайльда, Національний театр «Стерія» (Сербія) – «Брехун і підбрехач» за комедією Й. Стерія-Поповича, Театральна компанія Théâtre Zenith (Буркіна-Фасо) – «Кайба» за твором В. Ілбуду взяли участь у X Міжнародному театральному фестивалі «Класика сьогодні», що проходив 19–25 травня у Дніпродзержинську Дніпропетровської області.

За кордоном

7 травня у варшавському Польському театрі драми ім. Арнольда Шифмана відбулася прем'єра вистави «Український Декамерон» за п'єсою російського драматурга В. Клименка у постановці українського режисера В. Троїцького.

Музика

В Україні

Посольство Італії та Італійський інститут культури в Україні представили в Києві Третій фестиваль італійського музичного бароко – спільний італійсько-український проект, започаткований у 2014 році з нагоди Головування Італії в Раді ЄС. Так, 17 травня у Національній філармонії України в рамках Міжнарод-

ного музичного фестивалю «Київська весна – 2016» пройшов концерт «Далеко від лиця милого» за участі Марії-Крістіни Кір (сопрано, Аргентина), ансамблю «Coro D'arcadia» (Італія) у складі Алессандро Чікколіні (скрипка), Ребека Феррі (віолончель) Франческо Бароні (клавесин), Франко Паван (теорба). 19 травня у Національному заповіднику «Софія Київська» відбувся концерт сакральної духовної музики. Відкрив його Надзвичайний і Повноважний Посол Італійської Республіки в Україні Фабріціо Романо, який за дорученням Президента Італійської Республіки вручив Орден Зірки Італійської Республіки Генеральному директору Національного заповідника «Софія Київська» Нелі Куковальській.

20 травня за підтримки Посольства Франції в Україні та Французького інституту в Україні в рамках Міжнародного музичного фестивалю «Київська весна–2016» відбувся концерт у рамках абонементу № 10 «Симфонічний вимір» Академічного симфонічного оркестру Національної філармонії України «Французька Казка». Солістка – Амель Браїм Джеллуль (сопрано, Франція). У програмі – твори П. І. Чайковського, М. О. Дюпа, П. Дюка, І. Стравінського.

Музиканти з Австралії, Болгарії, Італії, Ізраїлю, Німеччини, Китаю, Азербайджану, Білорусі, Сербії та України брали участь у XI Міжнародному конкурсі молодих піаністів пам'яті В. Горовиця у Києві. Виступи конкурсантів оцінювало журі, до складу якого увійшли: професор школи музики в Нью-Йорку Валіда Расулова-Сук (США), народна артистка Грузії Манана Доджашвілі, піаніст Альберто Нозе (Італія), піаніст Войцех Світала (Польща), художній директор Асоціації Анімато Маріан Рибіцкі (Франція) та ін. У «середній групі» серед закордонних учасників третю премію та бронзову медаль отримав Джордже Радевські (Сербія), п'яту премію – Чень Ванчуань (Китай), шості премії – Марія Десіслава Стойчева (Болгарія) та Павле Крстич (Сербія–Австрія). У «молодшій групі» переміг конкурсант Лао Жуй Сі (Китай), якому лише 11 років і який отримав і першу премію (2000 доларів США), і золоту медаль, і спеціальний приз для наймолодшого учасника у своїй категорії. У групі «Горовиць-Дебют» першу премію виборов Кирило Барташевич (Білорусь). Спеціальний гість із Франції Маріан Рибіцкі вручив переможцеві О. Канке (золота медаль у «середній групі», Україна) власний спецприз – концертний виступ в залі Альфредо Корто у Парижі.

31 травня у Колонній залі ім. М. В. Лисенка Національної філармонії України за підтримки Посольства Латвійської Республіки в Україні та Надзвичайного і Повноважного Посла Латвійської Республіки в Україні Юріса Пойканса, у рамках XXXII концерту Міжнародного концертного циклу «Елітні вечори камерної музики Є. Басалаєвої», відбувся Перший концерт «Українсько-латвійський діалог» нового міжнародного концертного проекту – «Фестиваль

музики України і Північно-Балтійських країн». У фойє філармонії було представлено виставку «Art Nouveau архітектура: в Ризі та Латвії».

Польський скрипаль Маріуш Патира взяв участь у «Концерті прем'єр польської музики» з нагоди святкування Дня Конституції Республіки Польща, який відбувся 10 травня в Києві у Національній опері України. Організатори заходу – Посольство Республіки Польща в Україні, Польський інститут у Києві та ін.

У Києві та Дніпропетровську пройшли сольні концерти італійського композитора, диригента та піаніста Лучано Белліні. Прозвучали твори італійських композиторів Дж. Верді, Д. Скарлатті, Дж. Россіні та Дж. Пуччіні, а також сучасні композиції Л. Беріо, А. Казелли та Ф. Бузоні для фортепіано соло.

Контрабасист Йоель Грив (Швеція) та українська художниця А. Надуда (Україна) представили свій аудіо-візуальний перформанс «Displaying Cords» в рамках Просторово-акустичного дійства «Робочі місця» 27 травня у просторі IZONE в Києві.

15 травня у столичному клубі Mezzanine в рамках європейського туру, до десятої річниці колективу, відбувся концерт пост-рок гурту із Бостона (США) Arms and Sleepers.

24 травня у Львові відбулася презентація нового симфонічного оркестру K&K Symphoniker, який створив диригент і композитор з Австрії Маттіас Георг Кендлінгер. Диригентом на цьому концерті виступив його 17-річний син Максиміліан. Прозвучали твори В.-А. Моцарта, Л. ван Бетховена. Музиканти Бурхан Очал (перкусія, Туреччина), Бартош Козяк і Магдалена Баянович (віолончель, Польща), Міхай Осват (альт, Румунія) Соломія Івахів (скрипка), Теодор Кучар (диригент), Алехандро Драго (скрипка, США), Олівія Якобсон (скрипка, Швейцарія) та інші були учасниками XXXV Міжнародного фестивалю музичного мистецтва «Віртуози», що проходив з 20 травня по 12 червня у Львові.

З 23 травня по 5 червня у Львові під гаслом «760 років унікальних історій Львова: Єврейська музика повертається» проходив VIII Міжнародний фестиваль єврейської музики «LvivKlezFest – 2016». Серед учасників музиканти: Френк Лондон (США), Алан Берн (Німеччина), Світлана Кундиш (Ізраїль), гурти – Daniel Kahn & «The Painted Bird» (Німеччина–США), «Klezmafour» (Польща), «Ronen and The Jewish-Groove Project» (Ізраїль–Україна), «Gefilte Drive» (Ізраїль). Клезмерська музика – це традиційна музика східноєвропейських євреїв. Програма фестивалю включала в себе виставки, театральні вистави, майстер-класи з єврейських та сучасних ізраїльських

танців, камерні, бардівські та вуличні концерти просто неба, екскурсії, гала-концерт.

Музичні гурти Sacheva Group (Україна-Польща), SERAPHINS (Італія), James and the Butcher (Італія-США), Marinita (Україна-Ізраїль-Іран-Азербайджан) та співачка Rykarda Parasol (США-Польща) та інші взяли участь у XIV Міжнародному етно-джазовому фестивалі «Флюгери Львова», що проходив 6–9 травня у Львові. Цього року «Флюгери» були своєрідним продовженням «Львівського місяця» у Вроцлаві (Польща) – масштабної презентації української культури під час заходів Європейської Столиці Культури. Захід відбувся за підтримки Польського Інституту в Києві, Генерального Консульства Республіки Польща у Львові та Львівської міської ради тощо.

Музиканти із України, Білорусі, Литви, Казахстану, Сербії, Боснії та Герцеговини взяли участь у IX Міжнародному конкурсі баяністів-акордеоністів «Perpetuum mobile», що проходив 6–9 травня у Дрогобичі Львівської області й був присвячений 80-річчю від дня народження всесвітньо відомого композитора, засновника української школи джазу на баяні, представника Львівської баянної школи, заслуженого діяча мистецтв України, професора Одеської національної музичної академії ім. А. Нежданової В. Власова. До складу журі увійшли провідні науковці, музиканти та виконавці: професор Микола Сєврюков, виконавці-педагоги Трофім Антіпов та Роман Кудін (Білорусія); доктор наук Гінтарас Бальчунас та вчитель-методист Маріте Маркевічене (Литва); доцент Зауре Смакова (Казахстан) та інші. Крім того, в рамках «Perpetuum mobile» було проведено: I Міжнародну науково-практичну конференцію «Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика» (6 травня) за участі представників України, Білорусі, Казахстану, Азербайджану, Литви, Сербії, Боснії та Герцеговини, Словаччини та VI міжнародну науково-практичну конференцію «Творчість для народних інструментів композиторів України та зарубіжжя» (7 травня) за участі доповідачів з України, Польщі, Литви, Білорусі, Казахстану, РФ. За підсумками конференції надруковано збірник тез та міжнародний збірник праць Інституту музичного мистецтва Франкового університету «Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика» спільно із Інститутом музичної освіти Університету імені Яна Кохановського (Польща), Музичною академією Університету Вітовта Великого (Литва) та Казахською національною консерваторією імені Курмангази (Казахстан).

13-річний японський саксофоніст Кента Ігараші взяв участь у IV Міжнародному фестивалі класичної музики «Чайковський-Fest» у Тростянці Сумської області.

За кордоном

Українська співачка Тіна Кароль виступила із сольним концертом у столиці Великої Британії та відкрила Центр української громади в містечку Дербі неподалік від Лондона. Під час урочистого відкриття Тіна Кароль презентувала центру старовинну афонську ікону Богородиці, якій більше 400 років. Відкриття стало можливим завдяки спільним пожертвам співачки та місцевих українців.

14 травня у Стокгольмі (Швеція) завершився пісенний конкурс «Євробачення 2016», перемогу в якому здобула Джамала, яка представляла Україну. Співачка виконала пісню «1944», що розповідає про депортацію кримських татар.

Український музичний гурт фрік-кабаре «Dakh Daughters» гастролював у Франції та Австрії, а у Німеччині взяв участь у фестивалі «Wilder Osten».

Український рок-гурт SINOPTIK, який складається із соліста Д. Афанасьєва-Гладких, бас-гітариста Д. Сакіри і барабанщика В. Лося переміг у світовому фіналі музичного конкурсу The Global Battle of the Bands (GBOB), що проходив у Берліні (Німеччина). GBOB – щорічний конкурс музичних виконавців з усього світу, учасники якого обов'язково виконують лише власну музику без фонограми.

Образотворче мистецтво

В Україні

21 травня у столичному «ПінчукАртЦентрі» було представлено міжнародну групову виставку «Втрата. Спомин про Бабин Яр» за участі Крістіана Болтанскі (Франція), Берлінде де Брьойкере (Бельгія) та Дженні Хольцер (США). Експозицію присвячено 75-річчю трагедії Бабиного Яру.

19 травня в столиці у фонді «Ізоляція» відбулося відкриття міжнародного проекту «Присутність відсутності, або Теорія катастрофи» за участі митців з Туреччини, Албанії та Греції. В експозиції: відеороботи, серії фотографій, site-specific інсталяція від грека Петроса Ефстатіадіса.

У Києві на проспекті Бажана з'явився новий мурал у формі птаха від стріт-арт художника Ернесто Марані (США), а на Троєщині – мурал від художника Джакопо (Італія).

Австралійська компанія «Grande Exhibitions» спільно з музеєм «Museo Leonardo da Vinci» в Італії та компанією «Альфа» презентували в Одесі

виставку «Винаходи да Вінчі», яка триватиме до кінця липня. Експонати виставки сконструйовано італійськими майстрами у точній відповідності до рукописів Леонардо да Вінчі з використанням техніки і матеріалів епохи Відродження. В експозиції представлено понад 60 моделей у натуральну величину: танк, акваланг, літальний апарат, велосипед, підводний човен, ідеальне місто та багато інших винаходів да Вінчі. Представлено також його рукописи і замітки з анатомії. Усе це розкриває масштаби роботи Леонардо у 9 різних галузях: фізики, механіки, цивільної та військової інженерії, гідравліки, анатомії, авіації, мистецтва й наукових досліджень. Окрема секція виставки – картини. У форматі 3D можна було побачити такі шедеври да Вінчі, як «Мона Ліза», «Таємна вечеря», «Вітрувіанська людина».

6 травня у Вінницькому художньому музеї за участі Надзвичайного та Повноважного Посла Республіки Білорусь В. Величка, першого секретаря Посольства О. Понкратенка та директора «Меморіального комплексу «Брестська фортеця-герой» Г. Бисюка відбулась безкоштовна передача 48 полотен українського живописця, графіка і скульптора А. Павлюка у подарунок білоруській державній установі «Меморіальний комплекс „Брестська фортеця-герой”». Картини створено у 60-70 роках минулого століття, коли автор зустрічався з бійцями, які захищали Брестську фортецю у 1941-му році.

55 творів живопису й графіки учнів Запорізької дитячої художньої школи та Вроцлавської школи діалогу культур (Польща) було представлено на виставці «Казка – душа народу» у Запоріжжі. Метою акції було знайомство українських та польських школярів з фольклором народів сусідніх країн – казками, піснями, легендами, і створення художніх композицій на основі здобутих знань. Учнів художніх шкіл, роботи яких представлено на виставці, нагородили дипломами. Нагороди отримали і їхні викладачі. Проектом передбачено, що в листопаді цю виставку буде представлено у Вроцлаві.

З 17 травня по 16 липня на території Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника триватиме виставка художніх фотографій «У скарбниці ЮНЕСКО. Музей Краківських соледобувних підприємств "Величка"», що поєднує в одному просторі дві перлини Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Фотовиставку надано Музеєм Краківських соледобувних підприємств «Величка» (Польща) – одним із найбільших гірничих музеїв Європи. Його експозиції розміщено у Солянній копальні «Величка» та в Замку Королівських соледобувних підприємств. Обидва об'єкти протягом семи століть функціонували в межах одного солеварного підприємства. В урочистій церемонії відкриття взяли участь представники Посольства Республіки Польща

в Україні, Польського Інституту у Києві, Міністерства культури України, Міністерства закордонних справ України, польської діаспори.

З 5 по 14 травня у Києві в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал» тривала виставка робіт французького фотохудожника українського походження Ю. Білака, які представлено в рамках проекту Projectio. В об'єктиві митця – Революція Гідності та війна з Росією.

Фотовиставку з фондів Національного архіву США «Змальовуючи століття: Сто років фотографії з Національного архіву» було презентовано 6 травня в Івано-Франківську. Відкрив експозицію Міністр культури України Є. Нищук. В експозиції близько 70 чорно-білих та кольорових кадрів, які розповідають про 100 років американського життя. Захід пройшов за підтримки Посольства США в Україні.

За кордоном

У Лондоні (Велика Британія) з 20 по 22 травня відбувся міжнародний ярмарок сучасного мистецтва Art16 Fair London Olympia, на якому вперше було представлено роботи двох українських художників – Р. Мініна та Н. Білика. Р. Мінін продемонстрував поліхромні і монохромні барельєфи із серії «Трансмонументалізм», які розкривають шахтарський образ Донбасу. Скульптор Н. Білик, представив композицію «The space around», яка є продовженням його експериментів 2012–2013 рр. з контрформами, де, в даному випадку, порожнеча – форма, замкнута в об'єм кулі.

У Парижі (Франція) 24 травня було відкрито виставку українських художників «Crimee – Lviv: ENJOY!»: М. Кравцова, О. Каднікова, Kinder Album і С. Перфецького. Організатор виставки – перший секретар відділу культурно-гуманітарного співробітництва, взаємодії з українською громадою Посольства України у Франції І. Карпа.

17–21 травня в художніх інституціях столиці Австрії відбулися заходи Відділення Київської бієнале 2015 «Київська школа» у Відні. Це незалежний проект австрійських кураторів Георга Шоллхаммера і Хедвіга Заксенхубера та київського Центру візуальної культури «Київська школа», який продовжує функціонувати як суспільний форум і після завершення Київської бієнале 2015. У програмі школи у Відні: перформанси Михайла Коптева і театру «Орхідея», Катерини Міщенко «Місце зустрічі – міст», групи «Движение Ночь» «Ніч мертвого куратора»; дискусія «Україна у вогні: що може розповісти мистецтво після революції?» за участі Василя Черепанина, Олександра Бурлака, Лесі Хоменко, Сергія Климка, Лесі Кульчинської та Анни Медведевої; виставка «У темряву»; лекції «Як робити радикальне ліве мистецтво в Україні» Давида

Чічкана та «In-hibition: історія любові й ненависті до мистецтва» Лесі Кульчинської.

З 28 травня по 2 червня у Варшаві (Польща), під патронатом Посольства України в Республіці Польща, проходила етнографічно-мистецька виставка «Прекрасний Чорнобиль», організована Державним науковим центром захисту культурної спадщини від техногенних катастроф. Учасники експедиції В. Цуман, Н. Лещенко та Ю. Буйських розповіли відвідувачам про історію легендарної експедиції та специфіку польової роботи у зоні відчуження. Серед презентацій – показ фільму А. Михайлика «Інший Чорнобиль» та презентація арт-інсталяцій В. Ключко; покази фільмів «Перша леді зони відчуження» (реж. О. Самолевська), документальне відео «Спогад» та «Робота експедиції в зоні відчуження».

Література В Україні

Літератори, письменники, митці та кінорежисери з Польщі, Чехії, Білорусі, Вірменії, Великої Британії взяли участь у II Міжнародному фестивалі оповідання «Intermezzo», що проходив з 26 по 29 травня у Вінниці і був присвячений постаті М. Коцюбинського. Першою подією та неофіційним відкриттям стала презентація фотовиставки «Мустафа Джемільев. Незламний борець за свободу прав людини» – проекту Польського Інституту в Києві. На урочисте відкриття завітали Генеральний консул Республіки Польща у Вінниці Томаш Олейнічак та директор Польського Інституту в Києві Ева Фігель. Почесними гостями фестивалю були: сценаристка і прозаїк Петра Сокупова (Чехія), письменник і перекладач Альгерд Бахаревіч (Білорусь), літературознавець і культурний менеджер Гжегож Янковіч (Польща), письменниця і журналістка Лілі Хайд (Велика Британія) та інші митці.

19–25 травня у Києві відбувся XI Міжнародний фестиваль поезії «Київські Лаври», у програмі якого – літературні читання, акції, презентації нових поетичних книжок та низки міжнародних літературних журналів «Poem: International English Language Quarterly» (Велика Британія), «Інтерпоезія» (США). Свої вірші читали Фіона Семпсон (Велика Британія), Ульріке Альмут Зандіг (Ulrike Almut Sandig, Німеччина), Лев Рубінштейн (РФ), Ігор Іртенєв (Ізраїль), Олексій Цветков, Бахит Кенжеєв, Андрій Грицман (США), Шота Іаташвілі (Грузія), Марія Ілляшенко (Чехія) та ін.

За кордоном

В австрійському літературному журналі Podium вийшов український номер. Упорядниця журналу – українська письменниця Т. Малярчук, яка вже

декілька років мешкає в Австрії. До номеру увійшли прозові твори Т. Прохаська, Ю. Іздрика, Ю. Винничука, К. Калитко, М. Бриниха, Т. Антиповича, В. Рафієнка, С. Андрухович, поезія В. Стуса, Г. Чубая, Ю. Андруховича, О. Лишеги, С. Жадана, К. Бабкіної, І. Шувалової, М. Лаюка, О. Герасим'юк, репортажі О. Криштопи та Л. Белея, есей Ю. Андруховича про В.Стуса «Самотність серед мавп».

З 19 по 22 травня у Варшаві (Польща) тривав VII Варшавський книжковий ярмарок, у межах якого цьогогоріч працював салон «Літературна Україна». Серед учасників колективної експозиції – видавництва «Навчальна книга – Богдан», «Веселка», «Віват», «День», «Дух і Літера», «Добра листівка», «Кальварія», «Картографія», видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», «К.І.С.», «Клуб Сімейного Дозвілля», «Критика», «Лаурус», проект «Малі» (об'єднання малих видавництв України), «Мистецтво», «Наш формат», «Ранок», «Фоліо», «Фонтан казок». У рамках ярмарку відбулася також дискусія на тему «Книжковий ринок в Польщі і Україні – обмін досвідом і перспективи розвитку». Проект «Літературна Україна» на Варшавському книжковому ярмарку профінансовано Міністерством закордонних справ Республіки Польща, організатор української програми – польська Фундація «Історія і Культура». Почесний патронат – Інститут Книги у Польщі.

Кіно

В Україні

26 травня у Києві пройшов майстер-клас Skill Bill Pro «Міжнародна копродукція в кіно. Пошук фінансування для кінопроектів в Європі. Фонди, ринки копродукції та пітчінги. Пошук копродюсерів і техніка пітчінгу». Експерт майстер-класу – Брігітта Мантей, радник із кінофінансування фонду Medienboard Berlin-Brandenburg, продюсер (Німеччина). Було розглянуто такі питання: факти й дані про європейську копродукцію, техніка пітчінгу, яка дозволить залучити копродюсера; специфіка європейських копродюсерських ринків і фондів фінансування кіно; як фонди відбирають проекти (на прикладі фонду Medienboard Berlin-Brandenburg). Майстер-клас відбувся за підтримки Одеського міжнародного кінофестивалю і Wiz-Art Film School (Львів).

Американські режисери Голлі Морріс і Енн Богарт представили документальну стрічку «Чорнобильські бабусі» на III Міжнародному фестивалі кіно та урбаністики «86» у Славутичі. У фільмі йдеться про покоління, що стало свідком чотирьох катастроф – Голодомору, Другої світової війни, Чорнобиля, економічної кризи 1990-х.

Польський кінорежисер, сценарист і продюсер Кшиштоф Зануссі очолював журі I Міжнародного фестивалю документального патріотичного кіно «КіноДок», який відбувся 20–22 травня у Чернігові.

За кордоном

11–20 травня на кіноринку 69-го Каннського міжнародного кінофестивалю (Франція) працював Український національний павільйон, де було показано вітчизняні фільми: «Гніздо горлиці» (реж. Т. Ткаченко), «Моя бабуся Фані Каплан» (реж. О. Дем'яненко), «Тепер я буду любити тебе» (реж. Р. Ширман), «Гетьман» (реж. В. Ямбурський), «Жива» (реж. Т. Химич), «Чорнобиль. Зона майбутнього» (реж. М. Микитась) та 3D-анімацію «Микита Кожум'яка» (реж. М. Депоян) тощо. Держкіно України, очолюване П. Ілленком, за підтримки громадської організації «Ініціатива заради майбутнього», заснованої меценатом І. Янковським, успішно провели перший в історії Канн бізнес-ланч для українських і закордонних кінопродюсерів «Meet Ukrainian Producers». На діловий прийом до готелю «Raddison Blu» у Каннах прийшло понад 70 українських і закордонних продюсерів, режисерів, відбірників міжнародних кінофестивалів. Учасники прослухали презентацію нинішнього стану українського кінематографа та ознайомилися з короткими презентаціями вже знятих фільмів і перспективних проектів. Крім того, 17 травня у Каннах було оголошено переможця X сесії польської сценарної лабораторії ScripTeast. Нагороду імені Кшиштофа Кесльовського за найкращий сценарій з Центральної та Східної Європи, написаний та розроблений в межах сценарної програми Незалежної Кінофундації ScripTeast, отримав сценарій «Коли падають дерева» українки М. Нікітюк. Вона також отримала 10 тис. євро на виробництво фільму за сценарієм «Коли падають дерева».

13–28 травня в Афінах (Греція) тривало турне Міжнародного фестивалю документальних фільмів про Україну «Побачити Україну: Docudays UA мандрує світом». Основне його завдання – розповісти грекам про Україну. У програмі фестивалю покази фільмів «Євромайдан. Чорновий монтаж» (реж. Р. Бондарчук), «Медик іде останньою» (реж. С. Шимко), «Сери та сеньйори» (реж. О. Течинський), «Жива ватра» (реж. Т. Химич) тощо; фотовиставки, зустрічі з українськими кінематографістами, а також дискусії. Проект відбувся за підтримки Фондації відкритого суспільства та Міжнародного фонду «Відродження». Партнером фестивалю виступила Асоціація української діаспори в Греції та філоукраїнців греків «Українсько-Грецька Думка».

У рамках II Гамбурзького фестивалю німого кіно (Німеччина) під акомпанемент українського електро-акустичного дуету Zaraska відбувся показ

німого фільму О. Довженка «Сумка дипкур'єра» (1927), що входить до циклу кіноперформансів «Коло Дзиги».

Бібліотеки

В Україні

26 травня у Національній парламентській бібліотеці України відбулася церемонія підписання Угоди про співпрацю між Національною парламентською бібліотекою України і Національною бібліотекою Білорусі, а також презентація та передання українським бібліотекам і музеям факсимільного видання «Книжное наследие Франциска Скорины». У заході брали участь представники Посольства Республіки Білорусь в Україні, Посольства Литовської Республіки в Україні, Міністерства культури України, директор Чеського центру в Києві, керівники провідних вітчизняних бібліотек і музеїв, яким було вручено презентоване видання, представники білоруської діаспори.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна

редактор відділу

НАУІ Інформцентру з

питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 02.07.2016. Обл.-вид. арк. 1,16. Б/т. Зам. 64. Безплатно

Ротапринт НІБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278-85-12